

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 29 stycznia 2013 r.

Poz. 470

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.62.2013 WOJEWODY WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO

z dnia 18 stycznia 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 99 ust. 1a ustawy z dnia 9 marca 1990 r. ustawy z dnia „9 marca 1990 r.”* o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność załącznika do uchwały Nr IX/44/2012 Zgromadzenia Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części pkt C i D w zakresie „Numer telefonu”, pkt I w zakresie oświadczenia o odpowiedzialności karnej oraz zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Uzasadnienie:

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Zgromadzenie Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”, działając na podstawie art. 6n ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ustaliło wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy lub Zgromadzenie Związku (w przypadku przejęcia tych zadań), uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji. Ponadto w tej uchwale można określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przepis ten jednoznacznie wskazuje, że żądane informacje powinny być niezbędne do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W punkcie C i D wzoru deklaracji Rada Gminy nakazała podmiotowi składającemu deklarację wskazanie numeru telefonu, jakim dysponuje w miejscu swojego zamieszkania, bądź siedziby, numeru telefonu dotyczącego adresu nieruchomości, na której powstają odpady, jeżeli jest on inny, niż adres zamieszkania/siedziby, określony we wcześniejszej części deklaracji.

W ocenie organu nadzoru, złożenie w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym przez właściciela nieruchomości informacji o numerze telefonu kontaktowego może być jedynie fakultatywne. Obecny zapis wskazuje na obligatoryjność i dlatego narusza prawo, a przede wszystkim ustawę o ochronie danych osobowych. Taki zapis w uchwale jest, zdaniem organu nadzoru, niedopuszczalny albowiem posiadanie tej informacji nie jest niezbędne organom gminy do realizacji ich ustawowych kompetencji, zatem żądanie jej udzielenia rażąco narusza prawo.

W pkt I wzoru deklaracji Zgromadzenie określiło obowiązek złożenia oświadczenia o treści: „Oświadczam, że jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym.”

W ocenie organu nadzoru nałożenie na składającego deklarację obowiązku potwierdzania danych w niej zawartych pod groźbą odpowiedzialności karnej może mieć miejsce wtedy, gdy przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Przepisy obowiązujących ustaw, w tym zacytowany przepis art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie przewidują takiej możliwości. Wobec tego ustalenie w uchwale obowiązku potwierdzenia przez składającego deklarację złożonych danych przez oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego do kształtowania zawartości uchwały ustalającej wzór deklaracji o wysokości opłaty

Ponadto w pkt I wzoru deklaracji Zgromadzenie określiło obowiązek złożenia oświadczenia o treści: „Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 Ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” z siedzibą w Ostródzie danych dotyczących mojej osoby w celu przeprowadzenia postępowania administracyjnego /dotyczy osób fizycznych/.

Zgodnie z przepisem art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych przez zgodę osoby, której dane dotyczą rozumie się oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; zgoda może być odwołana w każdym czasie.

Z definicji tej nie wynikają szczegółowe zasady formułowania klauzuli zgody, jednakże podkreślić należy, że, zgodnie z tą definicją, zasadnicze znaczenie ma czynnik woli osoby wyrażającej zgodę. Dlatego też oświadczenie o wyrażeniu zgody musi być zgodne z zamiarem osoby i nie może ona czuć się zmuszona do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż istnieje podstawa prawna do żądania przez Związek Gmin od właścicieli nieruchomości danych niezbędnych do zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wobec tego możliwość przetwarzania danych osobowych nie jest uzależniona od zgody osoby składającej deklarację, tylko od oceny niezbędności tych danych w celu naliczenia i poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dlatego też możliwość przetwarzania niezbędnych danych osobowych osób składających deklarację należy oceniać stosując przesłanki przetwarzania danych osobowych określonych w art. 23 ust. 1 pkt 2-5 ustawy o ochronie danych osobowych. Chociaż wszystkie przesłanki zawarte w art. 23 ust. 1 ostatnio powołanej ustawy są równoprawne, to nie jest obojętne, na podstawie której przesłanki jest prowadzone przetwarzanie danych osobowych, bowiem ma to wpływ na sferę praw i obowiązków osoby udostępniającej te dane, jak i administratora tych danych.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że nałożony w pkt I wzoru deklaracji obowiązek wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych jest nie tylko zbędny, ale wręcz nieuprawniony, bowiem w przypadku przetwarzania danych osobowych na podstawie zgody, o wyrażeniu takiej zgody lub odmowie jej wyrażenia decyduje osoba, której dane są przetwarzane, a nie podmiot żądający tych danych. Obligatoryjność złożenia oświadczenia o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych ogranicza prawa tej osoby m.in. do odmowy wyrażenia zgody, a także uzależnia możliwość złożenia deklaracji od wyrażenia tej zgody, co w sytuacji braku zgody uniemożliwia tej osobie wypełnienie obowiązku złożenia deklaracji.

Podsumowując, w świetle utrwalonego orzecznictwa sądowo-administracyjnego uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Upoważnienia oraz materia regulacji nie może opierać się na domniemaniu, ani podlegać wykładni rozszerzającej i celowościowej. Przepis udzielający kompetencji prawodawczej podlega wykładni dosłownej, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco. Każde wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie normy upoważniającej i zarazem konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, z powodu jego niezgodności z prawem, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda
w/z
Jan Maścianica
Wicewojewoda

* Postanowienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

- PN.4131.62.1.2013 z dnia 25 stycznia 2013 r.